

което познават по звездитѣ, прекращаватъ всѣкакви разговори и смѣхове и се вслушватъ, отъ коя махала ще пропѣе най-напредъ пѣтелъ. Щомъ пѣтлитѣ възвестятъ минаването на полунощъ, тогава момитѣ почватъ да пѣятъ и продължаватъ пѣснитѣ до зори.

Следъ като престанатъ да пѣятъ, момитѣ отиватъ и будятъ женитѣ изъ селото, които замѣсватъ тѣсто и го чакатъ да фтаса. Отъ това тѣсто правятъ 40 хлебчета, въ форма на човѣшко тѣло, но безъ краища. Като приготвятъ повече отъ половината хлебчета, турятъ на огъня цвекло, така щото то да бжде готово до като се опекатъ хлебчетата. Като се разсѣмне, стопанката зема нѣколко хлебчета и когато изкарватъ говедата на паша, раздаващъ на говедари, свинари и пр. Него день всѣки, билъ той богатъ или сиромасъ, непременно трѣбва да яде цвекло, за да бждялъ червенъ презъ цѣлата година. Ако случайно нѣма цвекло, ядатъ раци.

ЗАОРАВАНЕ

За да бжде запазено нѣкое село отъ зли духове, болести и други злополуки, то трѣбвало да се заоре. Тоя обичай въ старо време вѣроятно ще да е билъ доста разпространенъ, но сега, макаръ и да се срещатъ още заорани села, но за заораване на нови не се чува. За това впрочемъ се изискватъ множество и доста трудно изпълними условия, които обясняватъ може би, вънъ отъ други още социални причини, изчезването му. Преди всичко трѣбва да се намери дърво близило, т. е. отъ корена на което да излизатъ два ствола. Отъ това дърво правятъ дървената частъ на ралото. Желѣзната му частъ, палежника, се прави отъ желѣзо събирано отъ деветъ околии; то трѣбва да се кове отъ двамина ковачи близнаци, въ потайно време, до като не сж пропѣли първи пѣтли, и които да работятъ голи голненички. Следъ това намиратъ два вола и два момъка, единитѣ и другитѣ близнаци. Самото заораване става тоже въ потайно време, при което единътъ отъ момцитѣ води воловетѣ, а другиятъ управлява ралото и ги подкарва; и двамата работятъ голи голненички. Презъ деня преди заораването селенитѣ се предизвестяватъ да се прибиратъ въ къщата си и никому не се позволява нито